

درس قوانین، مقررات و استانداردهای HSE

دانشکده: بهداشت
گروه آموزشی: مهندسی بهداشت حرفه ای
مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی ارشد مدیریت سلامت ایمنی و محیط زیست

نام درس: قوانین، مقررات و استانداردهای HSE	تعداد واحد: ۲
واحد عملی	واحد نوع واحد: ۲ واحد نظری و ۰
پیش نیاز: ندارد	
زمان برگزاری کلاس: روز: سه شنبه ساعت: ۱۰-۱۲	مکان برگزاری: دانشکده بهداشت
تعداد دانشجویان: ۴ نفر	مسئول درس: دکتر فرشاد
	مدرس: دکتر علی اصغر فرشاد و دکتر شهرام وثوقی

شرح درس: (لطفا شرح دهید)

رشد سریع فن آوری و پیچیده تر شدن فعالیت های روزمره باعث شده انسان ها با هدف تطبیق خود با دنیای پیرامون، به دنبال کسب آگاهی و دانش استفاده از فن آوری های روز باشند. پیچیدگی دنیای امروز باعث بروز مسائل و مشکلات فراوانی شده که جز با تکیه بر دانش قابل حل نیستند. از سوی دیگر وجود محدودیت ها آدمی را بر آن داشته تا ضمن مصرف صحیح منابع از وارد کردن هرگونه آسیب به محیط زیست خودداری نموده و در جهت بهبود شرایط و سلامت نیروی کار تلاش روزافزونی انجام دهد. در این راستا متناسب با نیاز سازمان ها، شرکت ها و صنایع مجموعه ای به نام HSE شکل گرفته است. هدف اصلی از تشکیل این ساختار به حداقل رساندن آسیب های وارده به انسان، تجهیزات و محیط زیست می باشد. این مهم تنها از طریق وضع و به کارگیری قوانین و مقررات صحیح و شفاف و هم چنین وجود ساختاری مدیریتی برای کنترل فرآیندها میسر خواهد بود. لذا آموختن قوانین و مقررات HSE و آگاهی از روند تدوین قوانین و مقررات HSE و شناخت سازمان های قانونگذار در این حوزه برای دانشجویان رشته مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست بسیار ضروری می باشد.

هدف کلی: (لطفا شرح دهید)

آشنایی با قوانین، مقررات و استانداردهای معمول HSE و چگونگی اجرا و پیاده سازی آنها

اهداف بینابینی:

- ۱- آشنایی با مقوله استاندارد، تعاریف استاندارد، سطوح استاندارد و ویژگی‌های آن، مزایای استانداردسازی
- ۲- آشنایی با الزامات سیستم مدیریت HSE، برنامه‌ریزی HSE
- ۳- آگاهی از بررسی روند قانونگذاری HSE در اروپا و آمریکا
- ۴- آشنایی با قوانین و مقررات HSE در ایران- تشریح قوانین و مقررات موضوعه در ایران و سازمان‌های متولی در این زمینه

شیوه‌های تدریس:

- سخنرانی × سخنرانی برنامه ریزی شده
- بحث گروهی × یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- پرسش و پاسخ × یادگیری مبتنی بر تیم (TBL) ×
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

وظایف و تکالیف دانشجوی: (لطفاً شرح دهید)

حضور در جاسات آموزشی و شرکت فعال در بحث کلاسی
ارائه سمینار (معرفی و ارائه یک مرجع قانونگذار یا ارائه و بحث در خصوص یک استاندارد بین المللی HSE)

جستجوی مقالات و منابع مرتبط با مباحث نظری بیان شده در کلاس

وسایل کمک آموزشی:

- وایت برد × تخته و گچ
- ویدیو پروژکتور ×

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی
طرح دوره (Course Plan)

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

آزمون میان ترم ----- درصد نمره

آزمون پایان ترم --۷۰---- درصد نمره

انجام تکالیف و ارائه سمینار ---۲۰-- درصد نمره

شرکت فعال در کلاس ---۱۰--

درصد نمره

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

نوع آزمون

تشریحی × پاسخ کوتاه چندگزینه‌ای × جور کردنی صحیح- غلط

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

ارزشیابی تراکمی (در پایان ترم) با برگزاری امتحان بصورت کتبی صورت خواهد گرفت. سوالات بصورت تشریحی و تستی (چهار جوابی) خواهد بود. همچنین آرایه پروژه و انجام وظایف محوله (با ۲۰٪ از نمره کل) الزامی است. امتحان پایان ترم نیز ۷۰٪ درصد از کل نمره را خواهد داشت.

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی
طرح دوره (Course Plan)

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

اینترنتی

- ✓ American National Standard Institute [online]. Available from:
<http://www.ansi.org>
- ✓ American Petroleum Institute [online]. Available from:
<http://www.api.org>
- ✓ Occupational Safety and Health Administration [online]. Available
from: <http://www.osha.gov>
- ✓ National Iranian Oil Company [online]. Available from:
<http://www.nioc.ir>

منابع فارسی:

- ✓ قانون کار جمهوری اسلامی ایران
- ✓ مجموعه آئین نامه ها و دستور العمل های مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار و مرکز سلامت محیط و کار
- ✓ کتاب حقوق محیط زیست – مولفین: دکتر سید علی جوزی – مهندس جاوید جعفرپور و مهندس فرشاد شعاریان – چاپ آبنوس – ۱۳۹۴
- ✓ آیین نامه های حفاظت فنی مصوب شورای عالی حفاظت فنی

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسه	عنوان مطالب	استاد مربوط
۱	جایگاه و نقش استاندارد ها و قوانین در نظام HSE	دکتر فرشاد
۲	قانون اساسی جمهوری اسلامی و قوانین و مقررات مرتبط با حوزه HSE	دکتر فرشاد
۳	قوانین و مقررات HSE در ایران : تشریح قوانین و مقررات موضوعه در ایران و سازمان های متولی در این زمینه	دکتر فرشاد
۴	تشریح فرایند نظارت بر قوانین و مقررات در آمریکا: بررسی فرایند نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات OSHA	دکتر فرشاد
۵	قانون گذاری در حوزه بهداشت حرفه ای	دکتر فرشاد
۶	استاندارد ها در بهداشت حرفه ای	دکتر فرشاد
۷	قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و آئین نامه و دستورالعمل های مرکز سلامت محیط و کار	دکتر فرشاد
۸	انواع استاندارد های زیست محیطی	دکتر وثوقی
۹	قوانین زیست محیطی و سازمان حفاظت محیط زیست	دکتر وثوقی
۱۰	واژه های تخصصی و تاریخچه مرتبط با قوانین، مقررات و استانداردهای ایمنی	دکتر وثوقی
۱۱	معرفی شورای عالی حفاظت فنی - آشنایی با اداره کل بازرسی کار - ساختار کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار شرح وظایف کمیته - حفاظت فنی و بهداشت کار	دکتر وثوقی
۱۲	استانداردها، قوانین و مقررات در حوزه ایمنی: تعریف و شناسایی کدها، استانداردها و قوانین ایمنی	دکتر وثوقی
۱۳	آیین نامه های حفاظت فنی و بهداشت کار	دکتر وثوقی
۱۴	استانداردها و حدود مواجهه مجاز: بیان حدود و معیارهای پذیرش الزامات و قوانین	دکتر وثوقی
۱۵	آشنایی با مقررات ملی ساختمان مرتبط با نظام HSE	

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی
طرح دوره (Course Plan)

دکتر وثوقی		
دکتر وثوقی	انواع ممیزی ایمنی و روش های ممیزی HSE	۱۶
دانشجویان	ارائه پروژه های دانشجویان	۱۷